

เพื่อการพัฒนาชนบท

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

วารสารราย 3 เดือน (มกราคม-มีนาคม 2549)

วารสาร

เพื่อการพัฒนาชนบท ร.ก.ส.

วารสารราย 3 เดือน

สารบัญ

วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ปีที่ 6 ฉบับที่ 18
เดือน ม.ค. - มี.ค. 2549 ISSN 1685-2451

จัดทำโดย : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

เจ้าของ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
469 ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0 2280 0180
โทรสาร 0 2281 4731
www.baac.or.th

ที่ปรึกษาภาคีสถิต : โปบุลย์ วัฒนศิริธรรม
นิติภูมิ นวรัตน์

คณะที่ปรึกษา : อธิพงษ์ ตั้งธีระสุนันท์
เอ็นนู ซื่อสุวรรณ
บรรลพ จารุกิจโสภา
ไพโรจน์ จันทร์ไทย
ลักษณ์ วจนาวัน

บรรณาธิการที่ปรึกษา : ประยงค์ ต้นปี
สมศักดิ์ กังธีระวัฒน์

บรรณาธิการ : วิทยา เจียรพันธุ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : สถาพร ทักษาดิพงษ์

กองบรรณาธิการ : สุรัตน์ จุณณะภาต
พิมพ์ผกา วิรุติ
ปราโมทย์ ประสิทธิ์พิสงค์
สุมาลี บุญชริก
พงษ์ศักดิ์ เจริญชุติเดช
นิกร เมทรวง
คณิ โยธาสุมุท
วรวรรณ คำแย้ม
นพวันต์ พานิชยิ่ง
มานิตย์ ทวีกสิกรรม
บุญลือ ศรีพนีย์
ขวัญใจ รุจิเรข
อมรรรัตน์ ประุงพานิช

รวบรวมเนื้อหา : โสพิน ปันกัญจนโต

บรรณาธิการฝ่ายภาพ : อธิธิพล มีกุล

และรูปเล่ม : จันทิมา ยามะเพวัน

4 แนวทางพัฒนาสังคมและชนบท ธ.ก.ส.
กองประชาสัมพันธ์ ธ.ก.ส.

หมวดการเงินการธนาคาร

✓ **7** ธ.ก.ส. กับการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท
ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
อภิญา บุญญฤทธิ์

✓ **17** ธ.ก.ส. กับนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจน
ภาคไกลโพธิ์ ไพโรทวิพงษ์

หมวดเศรษฐกิจการเกษตร

✓ **27** มั่นเส้นสะอาดกับเศรษฐกิจระดับรากหญ้า
เฉลย แสงอุส่าห์

หมวดสังคมและพัฒนาชนบท

✓ **35** ความยากจนและคนจนในภาคชนบทไทย
วิทยา เจียรพันธุ์

✓ **62** บทบาทของตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
กับการช่วยเหลือเกษตรกร
อุทัย พิมพ์ไกร

หมวดเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ

✓ **71** การจัดการธาตุอาหารเพื่อการผลิตพืชอย่างยั่งยืน
: กรณีการผลิต ข้าว ข้าวโพด และอ้อย
ประโยศ มานิช

✓ **85** เลี้ยงโคนมด้วยอาหารผสมเองที่นครราชสีมา
กลุ่มงานข้อมูลวิชาการ

✓ **93** วิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำบลไทย
กองวิจัยและพัฒนาธุรกิจ ธ.ก.ส.

98 จอน อังภากรณ์ กับ แม็กไซไซ
รัชนี ศรีธีระวัฒน์

108 แนะนำหนังสือดีที่หน้าอ่าน

115 เกษตรกรคนเก่ง

วารสาร เพื่อการพัฒนาชนบท

ISSN 1685-2451

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วารสารราย 3 เดือน (เมษายน-มิถุนายน 2549)

โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้าน/ชุมชน

(Small Medium Large : SML)

สถานการณ์การผลิต การตลาดสับปะรด

ปีการผลิต 2548/2549

ทำนาข้าวด้วยระบบธรรมชาติที่อุทัยธานี

เพื่อการพัฒนาชนบท ร.ก.ส.

วารสารราย 3 เดือน

สารบัญ

วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ปีที่ 6 ฉบับที่ 19
เดือนเมษายน - มิถุนายน 2549 ISSN 1685-2451

จัดทำโดย : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
เจ้าของ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
469 ถนนนครสวรรค์
เขตดุสิตกรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0 2280 0180
โทรสาร 02281 4731
www.baac.or.th

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ : โปญญ์ วัฒนศิริธรรม
นิติภูมิ นวรัตน์

คณะที่ปรึกษา : อีรพงษ์ ตั้งธีระสุนันท์
เอ็นนู ซื่อสุวรรณ
บรรลุ จารุกิจโสภา
ไพโรจน์ จันทร์ไทย
ลักษณะ จงนานวัช

บรรณาธิการที่ปรึกษา : ประยงค์ ตันบี
สมศักดิ์ กังธีระวัฒน์

บรรณาธิการ : วิทยา เจียรพันธุ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : สดภาพ ทักษาดิพงษ์

กองบรรณาธิการ : สุรัตน์ จุณณะภาต
พิมพ์พกา วิสุรติ
ปราโมทย์ ประสิทธิ์พยางค์

สุมาลี บุญทริก
พงษ์ศักดิ์ เฉลิมชุตติเดช

นิกร เมทอนัง
คณิ โยธาสมุทร

วรวรรณ คำแย้ม
นพวันต์ พานิชยิ่ง

มานิตย์ ทวีกลีกรรม
บุญลือ ดรีพจน์ย์

ชัยณรงค์ ลากเศรษฐานุกฤษ์
อมรรัตน์ ปรุงพานิช

รวบรวมเนื้อหา : โสพิน บัณฑาญจนโต

บรรณาธิการฝ่ายภาพ : อธิธิพล มีกุล

และรูปเล่ม : จันทิมา ยามะเพวัน

3

แวดวงพัฒนาสังคมและชนบท
สำนักประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ธ.ก.ส.

7

● **หมวดการเงินการธนาคาร**
โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้าน/ชุมชน
(Small Medium Large : SML)
อรุณวรรณ วงศ์ชนโรจน์

11

✓ ● **หมวดเศรษฐกิจการเกษตร**
สถานการณ์การผลิต การตลาดสับประสด
ปีการผลิต 2548/2549
วิภาพรรณ วีระนะ

28

✓ ● **หมวดสังคมและพัฒนาชนบท**
สถาบันการเงินชุมชน : แหล่งเงินทุนระดับรากหญ้า
ขวัญใจ รุจิเรข และ อรุณญา ศุภวีรานนท์

41

เกษตรกรรายย่อยกับตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า
อมรรัตน์ ปรุงพานิช

48

กะปิตีที่เกาะช้าง
โสพิน บัณฑาญจนโต

55

✓ ● **หมวดเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ**
แจ็กการ์ด ก็สวัยใหม่สำหรับคนทอผ้ายุคปัจจุบัน
ดารารขร วงศ์จิตร

63

การพัฒนา IT ของ ธ.ก.ส. ผ่านระบบ CBS
ยูภาพร อติสุธาโกวิท

65

✓ การเชื่อมโยงบริการการเงินของ ธ.ก.ส. กับจีน
ด้วยระบบ Debit card ผ่านตู้ ATM
พรรณทิพย์ ชัยกัษ์สวัสดิ์

69

✓ ข้อพิจารณาเรื่องเขตอำนาจศาลปกครอง
วิริยะ วัฒนสุชาติ

85

✓ ทำนาข้าวด้วยระบบธรรมชาติที่อุทัยธานี
กลุ่มงานศูนย์ข้อมูล กองวิจัยและพัฒนาธุรกิจ ธ.ก.ส.

95

✓ วิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำลึงไทย
กองวิจัยและพัฒนาธุรกิจ ธ.ก.ส.

100

✓ สตรีไทยแห่งศรีล้านนา แม่ทองดี ไพรียอง
โสพิน บัณฑาญจนโต

111

แนะนำหนังสือดีที่อ่าน

115

เกษตรกรคนเก่ง : กาดสล่าล้านนา
สับผัสหัตถศิลป์ถิ่นบ้านถวาย
ณัฐชา ชูสุรีย์

วารสาร เพื่อการพัฒนาชนบท

ISSN 1685-2451

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วารสารราย 3 เดือน (กรกฎาคม-กันยายน 2549)

Innovation

ความคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัวคุณเอง

ปัญหาความยากจนของเกษตรกรไทย
จากมุมมองทางด้านพฤกษศาสตร์และสังคมวิทยา

เลี้ยงปุ๊กทะเล

แบบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เมืองตราด

เพื่อการพัฒนาชนบท ร.ก.ส.

วารสารราย 3 เดือน

สารบัญ

วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ปีที่ 6 ฉบับที่ 20
เดือนกรกฎาคม - กันยายน 2549 ISSN 1685-2451

จัดทำโดย : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

เจ้าของ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
469 ถนนนครสวรรค์
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0 2280 0180
โทรสาร 0 2281 4731
www.baac.or.th

ที่ปรึกษาคัดตมศักดิ์ : โปญญ์ วัฒนศิริธรรม
นิติภูมิ นวรัตน์

คณะที่ปรึกษา : อีรพงษ์ ตั้งธีระสุนันท์
เอ็นนู ชือสุวรรณ
บรรลุ จารุกิจโสภา
ไพโรจน์ จันทร์ไทย
ลักษณะ วจนานวัช

บรรณาธิการที่ปรึกษา : ประยงค์ ต้นบี
สมศักดิ์ กังธีระวัฒน์

บรรณาธิการ : วิทยา เจียรพันธุ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : สดภาพ ทักษาดิพงษ์

กองบรรณาธิการ : สุรัตน์ จุณณะภาค
พิมพ์พกา วิสุรติ
ปราโมทย์ ประสิทธิ์พิงค์
พงษ์ศักดิ์ เฉลิมชุตติเดช
นิกร เมทอนัง
คณิ โยธาสุมทร
วรวรรณ คำแย้ม
นพวันดี พาณิชยัย
มานิตย์ ทวีสิริกรรม
บุญลือ ตรีพจน์
ชัยณรงค์ ลากเศรษฐานุรักษ์
อมรรัตน์ ปรงพานิช
นพพร วงศ์ตันกาศ

รวบรวมเนื้อหา : โสพิน บันกานูจนโด

บรรณาธิการฝ่ายภาพ : ชาญชัย ศรีวิชัย

และรูปเล่ม : อำนาจ อำนาจอนประเสริฐ

3

แวดวงพัฒนาสังคมและชนบท

สำนักประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ธ.ก.ส.

7

● **หมวดการเงินการธนาคาร**
โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน
(Small Medium Large : SML)
อรุณวรรณ วงศ์มนโรจน์

17

Innovation ความคิดสร้างสรรค์
อยู่ในตัวคุณเอง...

ธนาวัต ชัยพัฒนานันท์

21

การประเมินผลโครงการแก้ ไขปัญหาหนี้สิน
ภาคประชาชน กรณีหนี้สินนอกระบบ

มนตรี คัมภีระนที

47

การประยุกต์ใช้ระบบบริหารคุณภาพ (ISO)
กับ สกต. และ สกก.

เกียรติศักดิ์ ชระวง

53

● **หมวดสังคมและพัฒนาชนบท**

หลักสูตรสังคมศาสตร์ : การลงทุนเชิงบูรณาการตามแนวทาง
เศรษฐกิจพอเพียงกับบทบาทสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาชนบทของ ธ.ก.ส.

ยงยุทธ อินทชาติ

69

ปัญหาความยากจนของเกษตรกรไทยจากมุมมอง
ทางด้านพฤติกรรมศาสตร์และสังคมวิทยา

วิทยา เจียรพันธุ์

92

สมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ลูกค้า ธ.ก.ส.

กุลพล ชูเนกุล

99

● **หมวดเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ**
เลี้ยงปูทะเลแบบอนุรักษสิ่งแวดล้อมที่เมืองตราด

กลุ่มงานข้อมูลวิชาการ กองวิจัยและพัฒนาธุรกิจ ธ.ก.ส.

109

วิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำลไทย

กองวิจัยและพัฒนาธุรกิจ ธ.ก.ส.

113

เกษตรกรคนเก่ง : หมูหลุมไร่กลั่นเหว็น

รัตนา วิตรมศักดิ์

117

แนะนำหนังสือดีที่อ่าน

วารสาร เพื่อการพัฒนาชนบท

ISSN 1685-2451

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วารสารราย 3 เดือน (ตุลาคม-ธันวาคม 2549)

ปูม้าเลี้ยง

ทางเลือกใหม่ของชาวประมง

ยุคลิप्तัส คามาลดูเลนซิส

พิชทางเลือกเชิงเศรษฐกิจ

ความพร้อมของสถานีวิจัยดอยปู่ย

เพื่อการท่องเที่ยวเกษตร

วารสาร เพื่อการพัฒนาชนบท ร.ก.ส.

วารสารราย 3 เดือน

สารบัญ

วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ปีที่ 6 ฉบับที่ 21
เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2549 ISSN 1685-2451

จัดทำโดย : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

เจ้าของ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

469 ถนนนครสวรรค์
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

โทรศัพท์ 0 2280 0180

โทรสาร 0 2281 4731

www.baac.or.th

ที่ปรึกษาภาคีสถิต : โพนุลัย วัฒนศิริธรรม
นิติภูมิ นวรัตน์

คณะที่ปรึกษา : อีระพงษ์ ตั้งธีระสุนันท์

เอ็นนู ซื่อสุวรรณ

บรรลุ จารุกิจโสภา

ลักษณ์ วจนานวัช

บรรณาธิการที่ปรึกษา : ประยงค์ ตันนีย์

สมศักดิ์ กังธีระวัฒน์

บรรณาธิการ : วิทยา เจียรพันธุ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : สดภาพร ทักษาดิพงษ์

กองบรรณาธิการ : สุรัตน์ จุณณะภาต

พงษ์ศักดิ์ เฉลิมชุตติเดช

นิกร เมทอนัง

คณิ โยธาสมุทร

• วรวรรณ คำแยม

นพวันดี พานิชยิ่ง

มานิตย์ ทวีกลีกรรม

บุญลือ ตรีพจนีย์

ชัยณรงค์ ลากเศรษฐานุรักษ์

อมรรัตน์ ปรงพาดิษ

นพพร วงศ์ตันภาศ

รวบรวมเนื้อหา : โสพิณ บัณญาจันโต

บรรณาธิการฝ่ายภาพ : ชาณูชัย ศรีวิชัย

และรูปเล่ม : อำนาจ อำนางจนประเสริฐ

3

บทความเกิดพระเกียรติ

การพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริ
เพื่อความยั่งยืนระดับชุมชน
อำพล เสนาณรงค์

17

กลุ่มหัตถกรรมศาลาเรือนไทยบ้านโป่งนก
...ทางเลือกใหม่...เฟอร์นิเจอร์ไทย

บุษมาภรณ์ วิกโยธาส

21

● หมวดเศรษฐกิจเกษตร

บุษมาภรณ์ ทางเลือกใหม่ของชาวประมง
ประโยค มาโนช

30

ยูคาลิปตัส ความลาดดูเลนวิธ
พืชทางเลือกทางเศรษฐกิจ

สุพรรณณี อัครศิริเลิศ

47

● หมวดการเงินการธนาคาร

อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝากของธนาคารพาณิชย์
สุพร ชูสุวรรณ

65

● หมวดสังคมและพัฒนาชนบท

การติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาอาชีพภาษา
ของหมู่บ้าน (SMLE) ชุมชน

นุชนทริกา วิริยางกูร

81

● หมวดเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ

ความร่วมมือของสถานวิจัยโดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศรี ภัทรกรรม และคณะ

96

การผลิตข้าวเคลือบสมุนไพร

รองศาสตราจารย์ ดร.ธานี สุระกาญจน์กุล

101

วิสาหกิจชุมชน ผลิตผลตำบลไทย

กองวิจัยและพัฒนารัฐกิจ ร.ก.ส.

105

“ตลาดนัด OTOP ไทย”

106

การเพาะเห็ดฟางด้วยกากทะลายน้ำมันที่ขี้ระแส

กลุ่มงานศูนย์ข้อมูลวิชาการ กองวิจัยและพัฒนารัฐกิจ ร.ก.ส.

114

แนะนำหนังสือ